

KAMU ÖN MALİ KONTROL YÖNETMELİĞİ SORULAR VE CEVAPLARI

SORU 1: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliği ile getirilen başlıca yenilikler nelerdir ve yeniliklerin amacı nedir?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliği ile 2025-2027 Orta Vadeli Programda yer alan “mali disiplinin güçlendirilmesi” hedefi çerçevesinde bu alanda mali kontrolü güçlendirecek yeni adımlar atılmıştır. Örneğin ön mali kontrol kapsamına; ihaleye çıkılmadan önceki aşama da dahil edilerek 12. Kalkınma Planınının 397. sırasında yer alan “verimsiz harcama alanlarının tasfiye edilerek harcamaların gözden geçirilmesi” hedefi kapsamında verimsiz harcamaların önüne en başta geçilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, ön mali kontrolün kapsamına yapım işi hakedişleri, gelir getirici işlemler, yurtdışı harcırah ödemeleri de dahil edilerek mali disiplinin daha da güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Ön mali kontrol işlemlerinin risk bazlı, analize ve somut veriye dayalı olarak sistematik bir şekilde yapılmasına imkan vermek üzere “ön mali kontrol listesi” hazırlama ve bunları ödeme belgesine eklenmesi zorunluluğu getirilerek mali disiplinin güçlendirilmesine katkı sağlanacaktır.

Ön mali kontrol yapılması ile ilgili güncelliğini yitiren maktu tutarlar, Kamu Ön Malî Kontrol Yönetmeliği ile yeniden belirlenmiş ve söz konusu Yönetmelikte bu tutarların bundan sonra yeniden değerlendirilme oranında her yıl güncellenmesi imkanı getirilmiştir.

Ön mali kontrolle ilgili iş ve işlemlerin elektronik ortamda da gerçekleştirilebilmesi imkanı getirilmiştir.

SORU 2: Mali hizmetler birimince yapılan ön mali kontrol sonucunda uygun görüş verilmeyen mali karar ve işlemlerden uygulanmasına karar verilenler mali hizmetler birimine bildirilecek midir?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Ön mali kontrolün kapsamı” başlıklı 5 inci maddesine (2) numaralı fıkrasında “*Ön malî kontrol sonucunda malî hizmetler birimince uygun görüş verilmeyen malî karar ve işlemlerin uygulanmasına karar verilmesi halinde harcama yetkilisi tarafından gerekçeli bir yazı malî hizmetler birimine gönderilir ve söz konusu yazı, ödeme emri belgesine veya ön mali kontrole tabi malî karar ve işlem dosyasına eklenir.*” hükmüne yer verilmiştir. Bu nedenle uygun görüş verilmeyen mali karar ve işlemlerden uygulanmasına karar verilenlerin mali hizmetler birimine bildirilmesi gerekmektedir.

KAMU ÖN MALİ KONTROL YÖNETMELİĞİ SORULAR VE CEVAPLARI

SORU 3: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinde belirtilen ön mali kontrol listeleri hangi birimlerce ve ne zamana kadar hazırlanacaktır?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Harcama birimlerinde ön malî kontrol süreci ve usulü” başlıklı 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında, “... Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla yapılacak kontrolleri gösteren ön malî kontrol listelerini de içeren işlem yönergeleri ve süreç akış şemaları hazırlanır ve harcama yetkilisi tarafından yürürlüğe konulur.” hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda harcama birimlerinde süreç kontrolünü sağlamak amacıyla ön mali kontrol listelerinin hazırlanması öngörülmüştür.

Ayrıca anılan Yönetmeliğin “Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol süreci ve usulü” başlıklı 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında, mali hizmetler biriminde yapılacak ön mali kontrolleri gösteren ön malî kontrol listelerinin, malî hizmetler birimi tarafından hazırlanacağı ve üst yönetici onayıyla yürürlüğe konulacağı, uygulama sonuçlarının, idare tarafından belirlenecek periyotlarda malî hizmetler birimince takip edileceği ve üst yöneticiye raporlanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda, harcama birimleri ve mali hizmetler birimi tarafından hazırlanacak olan ön mali kontrol listelerinin, söz konusu Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre en geç 01/01/2026 tarihine kadar hazırlanması gerekmektedir.

SORU 4: Mali hizmetler biriminde ön mali kontrol listeleri nasıl hazırlanacaktır? Henüz ön mali kontrol listesi hazırlamamış olan mali hizmetler birimlerinde sorumluluk nasıl olacaktır?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol süreci ve usulü” başlıklı 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre, mali hizmetler biriminde ön mali kontrol listeleri, kontrol edilecek mali mevzuat her bir harcama türü itibarıyla belirlenecek şekilde, ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemler için ayrı ayrı hazırlanacaktır. Ön mali kontrol listeleri ön mali kontrolde kontrol edilecek hususları içerecektir. İdarelerin faaliyet alanları ve faaliyetlerinin niteliğindeki farklılıklar nedeniyle ön mali kontrol listeleri idareden idareye değişebilecektir.

Yönetmeliğin 7 nci maddesinde mali hizmetler biriminde ön mali kontrol yapanların verdikleri görüşlerden dolayı sadece idari olarak sorumlu olduğu ve bu sorumluluğun mali hizmetler birimince hazırlanacak ön mali kontrol listelerinde yer alan hususlarla sınırlı olduğu hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, henüz ön mali kontrol

KAMU ÖN MALİ KONTROL YÖNETMELİĞİ SORULAR VE CEVAPLARI

listesi hazırlamamış olanların sorumluluğu bu listeyi hazırlayanlara göre daha geniş kapsamlı olabilecektir. Bu itibarla, idarelerin hızlı bir şekilde ön mali kontrol listesinin hazırlamalarında yarar bulunmaktadır. Mali hizmetler birimi, ön mali kontrol listesini hazırlarken konuyla ilgili nitelik ve nicelik bakımından yeterli personele ve kapasiteye sahip olunup olunmadığı hususlarını göz önünde bulundurmalıdır.

SORU 5: Harcama birimlerinde ön mali kontrol listeleri kim tarafından ve nasıl hazırlanacaktır?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Harcama birimlerinde ön malî kontrol süreci ve usulü” başlıklı 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre harcama birimlerinde ön mali kontrol listeleri, ödeme emri belgesi düzenlemekle görevli gerçekleştirme görevlisi tarafından hazırlanacaktır. Öte yandan, ön mali kontrol listelerinin, ödeme emri belgesi düzenlemekle görevli gerçekleştirme görevlisi tarafından hazırlanması gerekmektedir birlikte söz konusu liste, kendisinden önceki süreçlerdeki gerçekleştirme görevlilerinin yapması gereken kontrolleri de kapsayacaktır. Dolayısıyla ön mali kontrol listelerinin, harcama sürecindeki tüm gerçekleştirme görevlilerinin yapmış olduğu kontrolleri göstermesi gerekmektedir.

SORU 6: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğine göre harcama birimlerinde ön malî kontrol işlemi gerçekleştirenlerin sorumlulukları nedir?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Ön mali kontrolün kapsamı” başlıklı 4 üncü maddesine göre harcama birimleri; gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin malî karar ve işlemlerin idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu, tasarruf tedbirleri ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrolünü sağlamaktan ve ayrıca malî karar ve işlemlerin kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından kontrol edilmesinden sorumludur.

Ayrıca, Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Ön mali kontrolün niteliği” başlıklı 5 inci maddesine göre, malî karar ve işlemlerin ön malî kontrole tabi tutulması ve ön malî kontrol sonucunda uygun görüş verilmiş olması, harcama yetkilileri ve gerçekleştirme görevlilerinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

SORU 7: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğine göre malî hizmetler biriminde ön malî kontrol işlemi gerçekleştirenlerin sorumlulukları nedir?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin (6) numaralı fıkrasında, malî hizmetler biriminde ön malî kontrol işlemi gerçekleştirenlerin, malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tabi malî karar ve işlemlerin; idarenin

KAMU ÖN MALİ KONTROL YÖNETMELİĞİ SORULAR VE CEVAPLARI

bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanununa ve diğer malî mevzuat hükümleri ile tasarruf tedbirlerine uygunluğuna ilişkin verdikleri görüşlerden dolayı sadece idari olarak sorumlu oldukları düzenlenmiştir. Ayrıca, bu sorumluluğun, malî hizmetler birimince hazırlanacak ön malî kontrol listelerinde yer alan hususlarla sınırlı olduğu belirtilmiştir.

SORU 8: Malî hizmetler biriminde, malî hizmetler birimi yöneticisine ait olan ön malî kontrol yetkisi ne şekilde devredilebilmektedir?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Malî hizmetler biriminde kontrol yetkisi” başlıklı 8 inci maddesine göre, mali hizmetler biriminde ön malî kontrol yetkisi, malî hizmetler birimi yöneticisine ait olmakla birlikte, mali hizmetler birimi yöneticisinin belirtilen yetkisini sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yazılı olarak yardımcısına veya birimin ön malî kontrol görevini yürüten alt birim yöneticisine devredebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, malî hizmetler birimi yöneticisinin ön mali kontrol yetkisini devretmesine ilişkin tek sınırlama, söz konusu maddenin (1) numaralı fıkrasında belirtilen parasal tutarların aşılmasıdır. Dolayısıyla, belirtilen tutarların üzerindeki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ön mali kontrol yetkisi devredilemeyecektir.

SORU 9: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Malî hizmetler biriminde kontrol yetkisi” başlıklı 8 inci maddesine göre malî hizmetler birim yöneticisinin harcama yetkilisi olması durumunda ön mali kontrol görevinin ön malî kontrol görevini yürüten alt birim yöneticisi tarafından yürütülmesi halinde maddede belirtilen parasal sınırlara tabi olunacak mıdır?

Yönetmeliğin 8 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “*Malî hizmetler birimi yöneticisinin harcama yetkilisi olması durumunda ön malî kontrol görevi, ön malî kontrol görevini yürüten alt birim yöneticisi tarafından yürütülür.*” hükmü dikkate alındığında bu durumun görevler ayrılığı ilkesini sağlamak için yapılan zorunlu bir devir olarak karşımıza çıkması nedeniyle (1) numaralı fıkrada belirtilen parasal tutarlara tabi olmaksızın işlemler gerçekleştirilecektir.

SORU 10: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinde, mülga İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan ve mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi tutulacak mali karar ve işlemler dışında mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi tutulması öngörülen ilave mali karar ve işlemler nelerdir?

CEVAP:

1. **Malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tabi mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin onay belgesinin kontrolü,** Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları” başlıklı 10 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında düzenlenmiştir. Anılan fıkraya göre, malî hizmetler biriminin

KAMU ÖN MALİ KONTROL YÖNETMELİĞİ SORULAR VE CEVAPLARI

ön malî kontrolüne tabi mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin onay belgesinin, harcama yetkilisi tarafından imzalanmadan önce dayanak teşkil eden belgelerle birlikte malî hizmetler birimine gönderilmesi gerekmektedir.

2. Söz konusu Yönetmeliğin 20 nci maddesi ile mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi mali karar ve işlemler arasına “**Gelir getirici işlemler**” eklenmiştir.

Bu madde ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamındaki satım, kiraya verme, trampa ve mülkiyetin gayri aynı hak tesisine ilişkin işlemlerden Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere ait olanlar hariç olmak üzere sözleşme tasarısı tutarı on milyon Türk Lirasını aşanların ön malî kontrole tabi olduğu hükme bağlanmıştır. Buna göre, Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerle ilgili 20 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan işlemler bu Yönetmelik kapsamında değildir.

3. Anılan Yönetmeliğin 21 inci maddesi ile mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi mali karar ve işlemler arasına “**Yurtdışı geçici görev harcırahı ödemeleri**” eklenmiştir.

Bu madde ile 6245 sayılı Kanun uyarınca yurtdışı geçici görevlendirmelerle ilgili ödeme emri belgeleri ve eki belgelerin, malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

4. Yine Yönetmeliğin 22 nci maddesi ile mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi mali karar ve işlemler arasına “**Yapım işlerinde hakediş ödemeleri**” eklenmiştir.

Bu madde ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında (bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile diğer kanunlarla bu Kanundan istisna edilenler dâhil) ihalesi gerçekleştirilen yapım işi sözleşmelerine ilişkin altmış milyon Türk Lirasını aşan hakediş ödemelerinin, malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

SORU 11: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliği kapsamında yer alan iş ve işlemler elektronik ortamda da gerçekleştirilebilir mi?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Elektronik ortamda gerçekleştirilen iş ve işlemler” başlıklı 27 nci maddesine göre Yönetmelik kapsamında yer alan iş ve işlemler elektronik ortamda da gerçekleştirilebilecektir.

KAMU ÖN MALİ KONTROL YÖNETMELİĞİ SORULAR VE CEVAPLARI

SORU 12: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinde belirtilen parasal tutarlar ne şekilde güncellenecektir?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Parasal Tutarlar” başlıklı 28 inci maddesinde, Yönetmelikte yer alan parasal tutarların, takip eden yılın başından itibaren uygulanmak üzere her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine istinaden en son belirlenen yeniden değerlendirme oranı esas alınmak suretiyle artırılacağı ve güncellenen tutarların Hazine ve Maliye Bakanlığınca duyurulacağı ve yapılacak güncelleme sonucunda belirlenen tutarlarda, virgülden sonraki rakamların dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca maddede, Yönetmelikte belirtilen tutarlara katma değer vergisi dâhil olmadığı belirtilmiştir. Buna göre örneğin, 2026 yılında uygulanacak tutarlar, 2025 yılı sonuna doğru açıklanan yeniden değerlendirme oranınının 2025 yılı tutarlarına uygulanması neticesinde güncellenecek ve 2025 yılı bitmeden Hazine ve Maliye Bakanlığınca duyurulacaktır.

SORU 13: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce başlatılmış olan işlemler ne şekilde sonuçlandırılacaktır?

CEVAP: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin Geçici 1 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre, Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce başlatılmış olan işlemlerin, işlemin başlatıldığı tarihte yürürlükte bulunan mevzuata göre sonuçlandırılacaktır.

SORU 14: Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliğinin “Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları” başlıklı 10 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında düzenlenen malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tabi mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin onay belgesinin kontrol süresi ne kadardır?

CEVAP: Anılan Yönetmeliğin “Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları” başlıklı 10 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında düzenlenen malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tabi mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin onay belgesinin harcama yetkilisi tarafından imzalanmadan önce dayanak teşkil eden belgelerle birlikte kontrol edilmek üzere malî hizmetler birimine gönderilmesi gerekmektedir.

Söz konusu 10 uncu maddenin, (4) numaralı fıkrasında, madde kapsamında gerçekleştirilecek ön mali kontrol işlemlerinin mali hizmetler birimi tarafından en geç on iş günü içinde sonuçlandırılacağı ve aynı süre içinde düzenlenen görüş yazısının, işlem dosyası ile birlikte ilgili harcama birimine gönderileceği hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tabi mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin onay belgesinin harcama yetkilisi tarafından imzalanmadan

KAMU ÖN MALİ KONTROL YÖNETMELİĞİ SORULAR VE CEVAPLARI

önce dayanak teşkil eden belgelerle birlikte kontrol edilmek üzere malî hizmetler birimine gönderilmesi üzerine, mali hizmetler birimince en geç on işgünü içerisinde kontrol edilmesi gerekmektedir.

SORU 15 : Özel bütçeli idarelerin mali hizmetler birimlerinde ön mali kontrol görevini yürüten kişilerle muhasebe yetkilisi aynı kişi olabilir mi?

CEVAP: Görevler ayrılığı ilkesi gereğince mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerinin personel arasında paylaştırılması gerektiğinden özel bütçeli idarelerin mali hizmetler birimlerinde ön mali kontrol görevini yürüten kişilerle muhasebe yetkilisi aynı kişi olamaz.